

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 432

van **VERA JANS**

datum: 9 maart 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Meldpunt 1712 - Meldingen

1712 is de Vlaamse hulplijn voor misbruik, kindermisbruik en huiselijk geweld. Ervaren medewerkers van de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) staan dagelijks paraat om een antwoord te geven op vragen of een luisterend oor te bieden, en dat doen ze telefonisch, via mail of via chat.

1. Hoeveel personen hebben contact opgenomen met 1712 in 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021?
 - a) Graag een onderscheid tussen -18, + 18 en 65+.
 - b) Graag een onderscheid tussen mogelijke dader, slachtoffer en omstaander.
2. Wat zijn de meest voorkomende onderwerpen in 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 (top 10)?
 - a) Graag een onderscheid tussen -18, +18 en 65+.
 - b) Zijn hierin evoluties merkbaar? Zo ja, wat zijn mogelijke verklaringen voor deze evoluties?
3. Een beller is niet altijd meteen geholpen, zeker niet als het gaat om geweld, misbruik en kindermishandeling.

Op welke manier gaat 1712 tewerk wanneer het bellers wil doorverwijzen naar de juiste hulpverlening?
4. Hoeveel overheidssteun (bedragen en vormen) ging naar de hulplijn 1712 in 2019, 2020 en in 2021?

**Vlaams
Parlement**

WOUTER BEKE

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 432 van 9 maart 2022

van **VERA JANS**

Vooraleer een antwoord te geven op uw vragen, wil ik een belangrijke correctie aanbrengen in de aanhef van uw vraag. Hulplijn 1712 is de Vlaamse hulplijn voor geweld, misbruik en kindermishandeling. De hulplijn 1712 is een samenwerking tussen de Centra Algemeen Welzijn (CAW) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

De hulpverlening gebeurt inderdaad telefonisch, via chat of e-mail. De online of telefonische oproepen naar 1712 zijn echter niet altijd 'meldingen'.

1.a)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal meldingen	4596	4812	5126	5409	8059	8515
Aantal gemelde personen	6272	6792	7218	7402	11305	11312

Leeftijd contactnemer	2016	2017	2018	2019	2020	2021
- 12 jaar	2	16	15	71	44	25
+ 12 jaar	30	132	111	192	337	604
Meerderjarig	4104	4588	4932	5091	7605	7816

1.b)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mogelijke dader	33	38	59	38	64	55
Mogelijk slachtoffer	1038	1123	1168	1562	2708	3035
Omstaander	3474	3588	3831	3719	5200	5372

2.a)

Het registratiesysteem van 1712 laat niet toe om te filteren op problematiek én leeftijd.

Hieronder geef ik u de belangrijkste problematieken van de voorbije jaren weer. Omdat het registratiesysteem werd aangepast medio 2021 en er een aantal nieuwe categorieën werden ingevoerd, geef ik u de lijst van 2021 afzonderlijk weer.

Belangrijkste problematiek per gemeld slachtoffer	2016	2017	2018	2019	2020
Kindermishandeling	3819	4251	4490	4411	6407
Partnergeweld	724	946	1015	1140	2110
Geweld tussen minderjarigen	194	164	153	193	239
Geweld tegen volwassenen	591	339	458	546	887
Oudermishandeling	51	100	103	157	198
Ouderenmis(be)handeling	204	195	159	179	207
Verwerkingsproblematiek	101	130	98	91	239
Scheidingsproblematiek	40	271	376	335	428
Ritueel geweld	0	2	1	1	1
Eergerelateerd geweld	1	7	7	6	8
Andere problematiek	257	362	354	331	539
Leeg	290	25	4	12	42

Belangrijkste problematiek per gemeld slachtoffer	2021
Kindermishandeling	5833
Partnergeweld	2070
Geweld tussen minderjarigen	225
Geweld tegen volwassenen	489
Intrafamiliaal geweld tussen volwassenen	187
Extrafamiliaal geweld tussen volwassenen	232
Oudermishandeling	198
Ouderenmis(be)handeling	209
Verwerkingsproblematiek	231
Scheidingsproblematiek	464
Homo en transfoob geweld	1
Stalking	91
Ritueel geweld + Eergerelateerd geweld	5
Institutioneel misbruik	8
Andere geweldsproblematiek	71
Andere problematiek	501
Aantal meldingen zonder GP	241
Leeg	256

2.b)

De afgelopen tien jaar kreeg de hulplijn 1712 51.699 unieke oproepen over 66.069 gemelde personen, (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik en kindermishandeling.

In vergelijking met 2012, het opstartjaar van 1712, is het aantal oproepen meer dan verdriedubbeld.

In al die jaren ging meer dan de helft van de oproepen over kindermishandeling. Het aandeel van oproepen over partnergeweld is de afgelopen jaren toegenomen in absolute cijfers en verhoudingsgewijs.

Verder krijgt 1712 aanmerkelijk meer oproepen over seksueel geweld. Over bepaalde geweldsthema's zoals ouderenmis(be)handeling en oudermishandeling krijgt 1712 relatief weinig oproepen. Verder blijft het aantal plegers dat 1712 contacteert relatief laag. Tot slot zien we ook een toename van het aantal slachtoffers dat 1712 contacteert. Een andere opvallende evolutie is de ontwikkeling en uitbreiding van het online aanbod van 1712. Maar liefst één op de drie oproepen naar 1712 gebeurt via mail of chat. E-hulpverlening is volop in ontwikkeling en 1712 wil deel uitmaken van die ontwikkeling. Zo heeft 1712 samenwerkingsverbanden met de chatbox NuPraatIkErover en met de Autismechat.

De sterke stijging van het aantal oproepen wijst op een betere bekendheid bij de burger. Dit is mede doordat media 1712 vandaag proactief vermelden. Een recent voorbeeld is de vermelding na de spraakmakende televisieserie 'Twee Zomers'. Ook binnen het hulpverleningslandschap heeft hulplijn 1712 zijn plaats verworven.

3.

1712 geeft gevolg aan het verhaal of de vraag van de contactnemer op verschillende manieren:

- De werking van 1712 schetsen zodat er geen spreidstand is tussen de verwachtingen van de contactnemer en de hulp die 1712 kan bieden.
- Zorgzaam het verhaal van de contactnemer (een slachtoffer, een pleger, een betrokkene of derde) beluisteren, eventueel ondersteuning en erkenning bieden, en de vraag, de bezorgdheid of verontrustende situatie samen met de contactnemer helder proberen te krijgen.
- Een inschatting maken over het passende gevolg dat aan de oproep kan/zal worden gegeven, onder meer rekening houdend met volgende factoren:
 - "Betreft het een verontrustende situatie?";
 - "Hoe risicovol is de situatie?";
 - "Is er al hulpverlening en/of een justitiële interventie lopende?";
 - "Zijn er manifeste veiligheidsrisico's?"
- Er wordt gehandeld vanuit het principe van subsidiariteit. Dat wil zeggen dat voorrang wordt gegeven aan de minst ingrijpende oplossing met een maximale inschakeling van de eigen capaciteiten van de contactnemer.
- Als de contactnemer zich in een kwetsbare en/of zorgafhankelijke positie bevindt, bvb. een minderjarige in een erg verontrustende thuissituatie, wordt in de mate van het mogelijke aanklappend gewerkt, rekening houdend met de ontwikkelingsfase of het cognitief vermogen van de contactnemer.
- De 1712-hulpverlener zal, afhankelijk van de hulpvraag, peilen naar de context van de contactnemer en op basis daarvan een inschatting maken of er mensen in de directe omgeving van de betrokkene(n) een ondersteunende rol kunnen opnemen of hulp kunnen bieden. Dit kan een familielid zijn, een vertrouwensfiguur, een leerkracht, een zorgverstrekker of een andere intermediair of professional.
- In sommige gevallen houdt de interventie in dat de 1712-hulpverlener een luisterend oor of ondersteunend gesprek aanbiedt. Dit is bijvoorbeeld mogelijk bij slachtoffers die enkel hun verhaal kwijt willen over feiten of gebeurtenissen uit het verleden.
- Rekening houdend met de noden en verwachtingen van de contactnemer en in samenspraak met hem, de piste(s) bekijken om concreet en verder gevolg te geven aan de geuite vraag, bezorgdheid of verontrusting. Dit kan één of meer van de onderstaande acties impliceren van de 1712-hulpverlener:
 - De contactnemer informeren en wegwijs maken in de wereld van hulpverlening en justitie (bijvoorbeeld het slachtoffer informeren over zijn/haar rechten, het proces uitleggen dat een gerechtelijk dossier loopt,).

- De contactnemer oriënterend adviseren door hem bijvoorbeeld te informeren over de geweldspiraal bij situaties van partnergeweld of door samen met de beller een 'vlucht- en veiligheidsplan' op te starten op basis van een risico-inschatting.
- De contactnemer toeleiden naar gespecialiseerde hulpverlening (een Centrum Algemeen Welzijnswerk, een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling of een andere instantie) of doorverwijzen naar politie of justitie. In de situaties waarin een schakeling nodig is van het telefonisch of online contact naar een fysiek contact, wordt gezorgd dat dit zo vlot mogelijk verloopt.
- Bij erg verontrustende situaties brengt 1712 na teamoverleg de situatie zelf ter kennis bij hulpverlening in de buurt of desgevallend en indien aangewezen bij politie of justitie. Dit met inachtneming van alle wettelijke kaders zoals de wet op het beroepsgeheim en de uitzonderingen die de wet voorziet om dit beroepsgeheim te doorbreken (zie verder). In situaties waarbij de beller zich in een kwetsbare positie bevindt en/of een verminderde wilsbekwaamheid heeft door ziekte of een geestelijk gebrek, kan het aangewezen zijn om, in geval van ernstige verontrusting, en zoveel mogelijk met medeweten van de contactnemer, hulpverlening, politie of justitie zelf in te schakelen.
- Op het einde van elk gesprek nagaan of het antwoord voldoet aan de noden en verwachtingen van de contactnemer. Voelt de contactnemer zich gehoord, geholpen? Is er vraag/nood aan een nieuwe contactname? Neemt de contactnemer initiatief tot een nieuwe contactname?
- Elke contactname met de hulplijn zorgvuldig registreren in het 1712-registratiesysteem. Indien de contactnemer anoniem wenst te blijven, wordt dit op die wijze ook geregistreerd.

4.

De chat-hulpverlening en de zogenaamde 'avondpermanentie' worden gefinancierd via andere subsidielijnen, met name projectmiddelen.

In 2020 kregen de 4 CAW met een 1712-werking elk een subsidie van 35.000 euro in het kader van de Covid-19-maatregelen (totale subsidie van 140.000 euro).

De subsidie werd toegekend aan CAW Oost-Brabant, CAW Noord-West-Vlaanderen, CAW Oost-Vlaanderen en CAW Limburg voor de versterking van de 1712-werking onder meer door de uitbreiding van de hulpverleningscapaciteit van de verschillende 1712-punten, een uitbreiding van de openingsuren van de 1712-punten, het intensifiëren van de communicatie over 1712 en de sensibilisering naar de brede bevolking, ...

Ook werd in 2020 een extra subsidie toegekend aan de 5 CAW's met een 1712-werking voor de inzet van een extra halftijdse VTE voor de versterking van de 1712-werking en om tegemoet te komen aan de verhoogde caseload.

De minister verlengde deze extra versterking van de 1712-werking met 3 jaar tot 30 november 2024.

Concreet betekent dit dat voor de periode van 1/12/2020 – 30/11/2021 een totaal van 177.851,15 euro werd vrijgemaakt (of 35.570,23 euro per CAW met een 1712-werking). Voor de periode 1/12/2021 – 30/11/2024 werd een totaal van 553.953,30 euro toegekend of 110.790,66 euro per CAW met een 1712-werking (36.930,22 euro per jaar).

In 2021 werd in het kader van het relanceplan voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2025 een totaal van 571.650,60 euro vrijgemaakt. De subsidie wordt verleend als financiële tegemoetkoming voor de uitbreiding van de permanentie-uren van hulplijn 1712, en dat gaat concreet over een subsidie van 2 voltijdse equivalenten, die gelijkmatig over de vijf 1712-teams verdeeld worden, namelijk CAW Noord-West-Vlaanderen, CAW Oost-Vlaanderen, CAW Antwerpen, CAW Limburg en CAW Oost-Brabant. Elk CAW met een 1712-team ontvangt dan 28.582,53 euro per jaar of 114.330,12 euro voor de totale periode.